

- ① İlki pesin, 20 eşit taksitle 10.000 TL'ye bir malin alınıyor. Yıllık nominal faiz % 12 olduğuna göre, 2 yıllik ödemelerde para ne kadar olur? [20 Puan]

$$m = \frac{12}{1} = 12$$

$$i = \frac{i_n}{m} = \frac{0.12}{12} = 0.01 \text{ \% 1 aylık faiz}$$

$P = \text{ilk taksit} + \text{sonrası 19 taksitin bugünkü değeri}$

$$P = A + A(P/A, \% 1, 19)$$

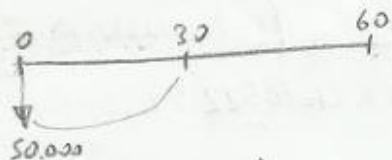
$$10.000 = A + A \left[\frac{(1+0.01)^{19}}{(1.01)^{19}-1} \right] = A + A(19.23) = 18.23A \Rightarrow A = \underline{\underline{558.55 \text{ TL}}}$$

- ② Yıllık % 11 taksitlen, 1 ile 60 ayda ödemesle önce 150.000 TL ev kredisi alın蚌ktı, 30. ayın sonunda ödemesini yaptıktan sonra bu evi satmak istemektedir. Bu eve birlikte taksitli şekilde 50.000 TL kredi sevresinden verileceг gider, 22. ayın ödemesi için evi en az kaç taksitle satmakdır? [25 Puan]

Fikri olarak yıllık, 3 tane sonost ise 5 yıllık \Rightarrow nominal faiz 12

$$i_n = \% 11 = 0.11 \Rightarrow i = \frac{i_n}{m}, m = ? \quad m = \frac{12}{\text{ödeme periyodu}} = 12$$

$$i = \frac{0.11}{12} = 0.00916 = 0.0092 \quad (\text{bu ayda bir})$$

$$A = P(A/P, i, n)$$

$$A = P(A/P, \% 0.0092, 60)$$

$$A = 50.000 \left[\frac{(1+0.0092)^{60} \cdot 0.0092}{(1+0.0092)^{60} - 1} \right] = \underline{\underline{3263.36 \text{ TL}}} \quad (60 \text{ ay boyunca ödemeler})$$

YOL I Bugün kredi sevresinden kaptılan 50.000 TL'ının + 30 ay boyunca ödemeler taksitlerin 30. ayıda bulmak için:

$$f_{30} = 50.000 (F/P, \% 0.0092, 30) + 3263.36 (F/A, \% 0.0092, 30)$$

$$F_{30} = 50.000 (1+0.0092)^{30} + 3263.36 \left[\frac{(1+0.0092)^{30} - 1}{0.0092} \right] = \underline{\underline{177.988,95 \text{ TL}}}$$

YOL II Bugün kredi sevresinden kaptılan 50.000 TL'nin + 30 ay boyunca ödemeler taksitlerin bugünkü değerini bulmak için:

$$P = 50.000 + 3263.36 (P/A, \% 0.0092, 30)$$

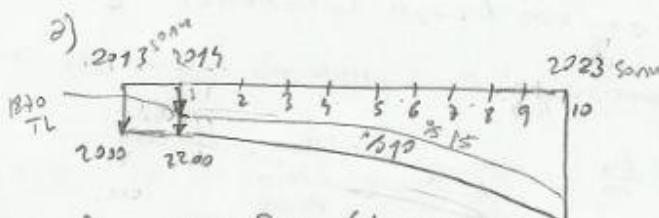
$$P = 50.000 + 3263.36 \left[\frac{(1+0.0092)^{30} - 1}{(1+0.0092)^{30} \cdot 0.0092} \right] = 135.238,45 \text{ TL}$$

$$F = P(1+i)^{30} = 135.238,45 (1+0.0092)^{30} = \underline{\underline{177.988,95 \text{ TL}}}$$

22/11/2013

- 3) Bir konutun 2013 yılında 15'inci emüciyle doğalgazın ödemesi olduğı
tutar 2000 TL dir. Konutta yahıtım olmadığı için 15'inci hizmetlerin facta
olduğu düşünülmektedir ve yahıtım yapılması planlanmaktadır. Yapılan
hesaplamalar sonucunda, yahıtım yapılması ile 15. tobeknumda %15
2200 TL olacağı belirlenmiştir. Doğalgazın fiyat artışı %10, istanbul
oranı %14, doğalgazın sıfır 15'inci legası 35.500 TL/m³ ve fiyatı,
450 TL/1000m³'dir. 10 yıllık enerji tüketimini gözdenre alarak,
1) konutun yahıtım meselesi 15'inci yapılabilecek meselelerin max.
değerini,
b) 12 ayda eşit taksitle ödemek üzere 2.400 TL yahıtım yapılmam-
sının uygun olup olmadığını, uygun ise net karın bugünkü değerini
bulunuza.

[25 Puan]

yahıtım yapılmadığı durumda 15'inci
doğalgaz ödemesi təqdimat
BD'si bulunur.

$$P_{g_1} = A \left(\frac{1 - (1+i)^n}{i} \right) \quad i=0.14$$

$$P_{g_1} = 2200 \left[\frac{1 - (1+0.14)^{10}}{0.14 - 0.1} \right] = 2200 \cdot 7.51 = 16522 \text{ TL}$$

$$g = \%10 = 0.1, i = \%14 = 0.14, n = 10 \text{ yıl}, A = 1. yıl tabii } A = 2000 \times 0.1 = 200 \text{ TL}$$

Bu 15'inci %15'inci yahıtım ile karşılaştırılsa 16.522 × 0.15 = 2.478 TL
değinde yahıtım meselesi yapılabılır.

veya yahıtının yapılmışlığı, 1. yıl sonunda (2013 sonu) yapılabile-
diği zaman 2200 legi 15'inci oruza %85; ola 1.870 TL
olacaktır. Bu 2014 sonu yapılabileceği zaman 15'inci 1.870 TL ise,

$$P_{g_2} = 1.870 \left[\frac{1 - (1+i)^n}{i} \right] = 1.870 \cdot 7.51 = 14.044 \text{ TL}$$

$$P_{g_1} - P_{g_2} = 16.522 - 14.044 = 2.478 \text{ TL} = K_{2x} = \text{yapılabilenek}$$

max. məsrləy

$$b) \frac{1}{1+i} + \frac{2}{1+i} + \frac{3}{1+i} + \dots + \frac{12}{1+i} \quad i = \frac{i_n}{m} = \frac{0.14}{12/1} = 0.0117 \quad n = 12$$

$$P = A \left[\frac{(1+i)^n - 1}{(1+i)^n \cdot i} \right] = 200 \left[\frac{(1.0117)^{12} - 1}{(1.0117)^{12} \cdot 0.0117} \right] = 2.227,3 \text{ TL} \quad \text{Aylıq 200 TL tək-}\quad \text{sittən bugünkü deyəri bulunu} 2.227,3 \text{ TL} < 2.478 \text{ TL} \Rightarrow \text{uygun}$$

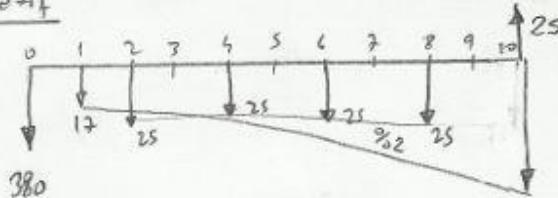
$$K_{2x} = 2.478 - 2.227,3 = 250,87 \text{ TL}$$

(2)

- ④ Aşağıda bir makine için 2 alternatif malzette olduğu verilmiştir. Fazla oransı %15 olsuyorsa göre, hangisinin ekonomik olduğuna dair en uygun değeri yöntem ile bessiz verin.

Öğelerler	Alternatif 1	Alternatif 2
İlk yıldız maliyeti	380.000	420.000
Harek. bedelli	25.000	30.000
Yıllık bakım	(1.yıldız) 17.000	(1.yıldız) 11.000
Büyüklük bakım	(2.yıldız 1) 25.000	(3.yıldız 1) 12.000
Yıllık bakım artışı	%2	%3
Ömrü	10 yıl	21 yıl

[30 Puan]

1. Alternatif

geometrik进步率 $i = 15\%$;
 $g = \%2 = 0.02 \quad \left\{ \begin{array}{l} g \neq i \\ i = \%15 = 0.15 \end{array} \right\}$ $n = 10$

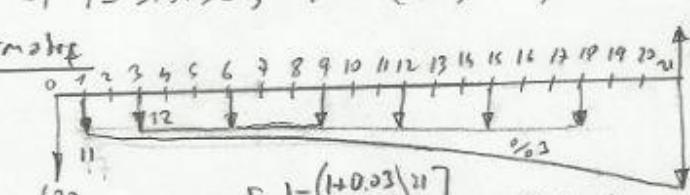
$$C_{pw1} = 380 + 17 \left(\frac{1}{A, g, i, n} \right) + 25 \left(\frac{P/F, i, n}{1 - \left(\frac{1+g}{1+i} \right)^n} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+i)^5} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+i)^6} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+i)^7} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+i)^8} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+i)^{10}} \right)$$

$$C_{pw1} = 380 + 17 \left[\frac{1 - \left(\frac{1+0.02}{1+0.15} \right)^{10}}{0.15 - 0.02} \right] + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^2} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^3} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^4} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^5} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^6} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^7} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^8} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^9} \right) + 25 \left(\frac{1}{(1+0.15)^{10}} \right)$$

$$C_{pw1} = 380.000 + 91.366,27 + 18.903,59 + 15.293,83 + 10.808,19 +$$

$$+ 8.172,53 - 6.179,62$$

$$C_{pw1} = 519.364,8 \text{ TL } (10 \text{ yıl ikinci})$$

2. Alternatif

geometrik进步率 $i = 15\%$;
 $g = \%3 = 0.03 \quad \left\{ \begin{array}{l} g \neq i \\ i = \%15 = 0.15 \end{array} \right\}$ $n = 21$

$$C_{pw2} = 420 + 11 \left[\frac{1 - \left(\frac{1+0.03}{1+0.15} \right)^{21}}{0.15 - 0.03} \right] + 12 \left(\frac{1}{1.15^2} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^4} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^6} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^8} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^{10}} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^{12}} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^{14}} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^{16}} \right) + 12 \left(\frac{1}{1.15^{18}} \right) + 30 \left(\frac{1}{1.15^{21}} \right)$$

$$C_{pw2} = 420.000 + 82.606,46 + 78.901,19 + 5.187,93 + 3.411,15 + 2.242,88 +$$

$$+ 1.574,73 + 9.69,66 - 1.593,92$$

$$C_{pw2} = 522.189,08 \text{ TL } (21 \text{ yıl ikinci})$$

$$\left. \begin{array}{l} CPW_1 \geq n_1 \\ CPW_2 \rightarrow n_2 \end{array} \right\} n_1 < n_2 \quad CPW_2(n_1) = CPW_2(A/P, \%15, 21) (P/A, \%15, 10)$$

$$CPW_2(n_1) = \left[522.158,08 \left(\frac{(1+0,15)^{21} \cdot 0,15}{(1+0,15)^{21} - 1} \right) \right] \left(\frac{(1+0,15)^{10} - 1}{(1+0,15)^{10} \cdot 0,15} \right)$$

$$CPW_2(n_1) = [82.724,56] \cdot (5,02) \\ = 413.799,23 \text{ TL (10 yıl isim)}$$

$CPW_2(n_1) < CPW_1 \Rightarrow$ 2. alternatif uygunluu

- (5) a) Mühendislik ekonomisinin temelizmiz
 b) " " principleci olarak? [20 PUAN]

SORULAR

- ⑥ Yıllık nominal faiz oransı %18 olan yıllık vedat ile yedişinci bir mevduat iske, 2) yıllık faiz oransı, b) yıllık esdeğif faiz oransı, c) 2 yıllık esdeğif faiz oransı bulunuz.

a) $i_n = i \cdot m \quad i_n = \% 18 = 0.18, \quad i = ? \quad m = \frac{12}{12} = 12 \quad 1 \text{ ay} = \text{vedat periyodu}$

$$i = \frac{i_n}{m} = \frac{0.18}{12} = 0.015 = \% 1,5$$

b) $i_e = \left(1 + \frac{i_n}{m}\right)^{m \cdot n} - 1 = \left(1 + 0.015\right)^{12 \cdot 1} - 1 = 0.1956 = \% 19,56$

c) $i_e = (1 + 0.015)^{12 \cdot 2} - 1 = 0.4295 = \% 42,95$

- ⑦ Yukarıdaki seen için; yatırılan para 1.000 TL olsaydı, 2 sene sonunda banka hesabındaki para ne kadar olurdu?

$$F_1 = 1000 \left(F/P, \% 1,5, 2\right) = 1000 \left(1 + 0.015\right)^{2 \cdot 1} = 1.0305$$

veya

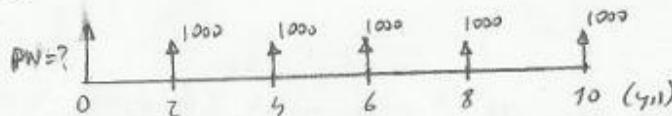
$$F_2 = 1.000 \left(F/P, \% 19,56, 2\right) = 1.000 \left(1 + 0.1956\right)^2 = 1.3929,5$$

veya

$$F_3 = 1.000 \left(F/P, \% 42,95, 1\right) = 1.000 \left(1 + 0.4295\right)^1 = 1.4295$$

$$F_1 = F_2 = F_3$$

- ⑧ Nominal faiz oransı %12 ise $PW = ?$

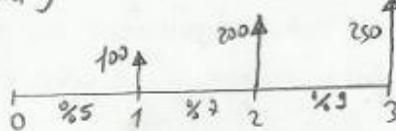

$$i_e = (1 + 0.12)^2 - 1 = 0.2544 = \% 25,44 \quad (\text{2 yıllık esdeğif faiz})$$

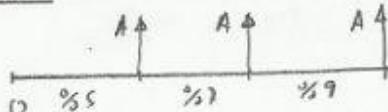
$$PW = 1000 \left(P/A, \% i_e, 5\right) = 1.000 \left[\frac{(1 + 0.2544)^5 - 1}{(1 + 0.2544)^5 \cdot 0.2544} \right] = \sim$$

$$i = \frac{i_n}{m} = ? \quad m = \frac{12}{12} = 1 \quad \Rightarrow \quad i = \frac{0.12}{1} = 0.12$$

- (9) Aşağıdaki noltat tabanını eylemeye ve periyodik ödemeye 15.05 TL'den oluşan.

Cözüm:

Yani $A = ?$ soruluyor

$$PW_1 = PW_2 \text{ olmalı}$$

$$\begin{aligned} PW_1 &= 100(P/F, \%5, 1) + 200(P/F, \%7, 1)(P/F, \%5, 1) + 250(P/F, \%7, 1)(P/F, \%7, 1)(P/F, \%5, 1) \\ &= 100\left(\frac{1}{1+0.05}\right) + 200\left(\frac{1}{1+0.07}\right)\left(\frac{1}{1+0.05}\right) + 250\left(\frac{1}{1+0.07}\right)\left(\frac{1}{1+0.07}\right)\left(\frac{1}{1+0.05}\right) \\ &= 95,24 + 178,01 + 203,15 \end{aligned}$$

$$PW_1 = 477,39$$

$$PW_2 = A(P/F, \%5, 1) + A(P/F, \%7, 1)(P/F, \%5, 1) + A(P/F, \%7, 1)(P/F, \%7, 1)(P/F, \%5, 1)$$

$$\begin{aligned} &= A\left(\frac{1}{1.05}\right) + A\left(\frac{1}{1.07}\right)\left(\frac{1}{1.05}\right) + A\left(\frac{1}{1.07}\right)\left(\frac{1}{1.07}\right)\left(\frac{1}{1.05}\right) \\ &= \frac{A}{1.05} + \frac{A}{1.1235} + \frac{A}{1.225615} \end{aligned}$$

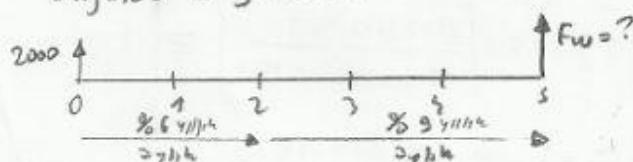
$$= \frac{1.1663 A + 1.09 A + A}{1.225615}$$

$$= 2,659 A$$

$$477,39 = 2,659 A$$

$$A = 179.55 \text{ TL}$$

- (10) Bir binysel emeklilik planı, ilk 2 yıldır yıllık %6 oryantasyonu ve sonraki 3 yıldır %9 oryantasyonu ile sağlanmıştır. Bu hesabın 2000 lira yatırıldığından 5 yıl sonraki mevduatın değeri ne kadar olur?

$$\left. \begin{array}{l} i_n = i_1 \\ m = 12 \end{array} \right\} i_n = \%6, m = \frac{12}{1} = 12 \Rightarrow i_1 = \frac{0.06}{12} = 0.005$$

$$\left. \begin{array}{l} i_n = \%9, m = 12 \\ m = \frac{12}{1} = 12 \end{array} \right\} i_2 = \frac{0.09}{12} = 0.0075$$

$$Fw_{(2,1)} = 2.000 (F/P, \%6/12, 2) = 2.000 (F/P, i_1/m, m \cdot n) = 2.000 (1+0.005)^{24} = 2254,32$$

$$Fw_{(5,1)} = Fw_{(2,1)} (P/F, \%9/12, 36) = 2.254,32 (1+0.0075)^{36} = \underline{\underline{2950,1 \text{ TL}}}$$

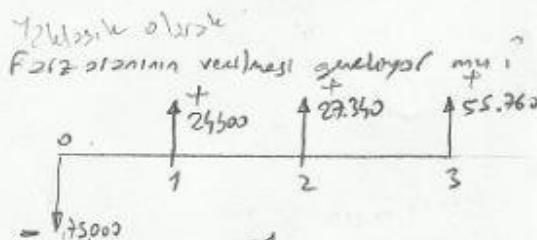
06/12/2013

- (11) Bileşen makine fiyatının toplamı 10.800 TL'dedir. Yatırım maliyeti 75.000 TL olan bu makinenin satış maliyeti 26.500, 27.340 ve 55.760 TL olduğunda şebeke, bu yatırımları min. kararının (is kestikti kararının) bulunur.

Minimum kar orası = is kestikti orası = istanbul orası = genel şube orası

$$\sum_{t=0}^n (B(t) - C(t)) (1+r)^{-t} = 0$$

$r > 0$ olmalı ki yatırımlar ekonomiye katkıda bulunur
 $r = \text{genel şube orası}$
 $i = \text{kredi faizi} = 2\%$

$$f = -75.000 + 26.500(1+r)^{-1} + 27.340(1+r)^{-2} + 55.760(1+r)^{-3}$$

$$x_{1+r} = x_i - \frac{f(x_i)}{f'(x_i)} \quad 1+r=x$$

$$f(x) = -75.000 + 26.500x^{-1} + 27.340x^{-2} + 55.760x^{-3}$$

$$f'(x) = -26.500x^{-2} - 55.680x^{-3} - 167.280x^{-4}$$

$x_0 = 1.12$ isen, sonraki verilmesi gereklidir.

$$f(1.12) = -75.000 + 21.785,71 + 21.795,28 + 35.688,87 = 8.269,86$$

$$f'(1.12) = -19.451,53 - 38.920,16 - 106.309,46 = -163.051,93$$

$$x_1 = x_0 - \frac{f(x_0)}{f'(x_0)} \Rightarrow x_1 = 1.12 - \frac{8.269,86}{-163.051,93} = 1.170 \quad X_1$$

$$x_1 = 1.17161\%$$

$$f(1.17) = -75.000 + 26.500(1.17)^{-1} + 27.340(1.17)^{-2} + 55.760(1.17)^{-3}$$

$$= -75.000 + 20.854,70 + 19.972,24 + 35.815,90$$

$$= 641,84$$

$$f'(1.17) = -26.500(1.17)^{-2} - 55.680(1.17)^{-3} - 167.280(1.17)^{-4}$$

$$= -17.824,53 - 34.150,58 - 89.268,98$$

$$= -131.233,07$$

$$x_2 = 1.17 - \frac{641,84}{-131.233,07} = 1.1745 \quad X_2$$

$$x_2 = 1.1745 \text{ ldm}$$

$$f(1.1745) = -75.000 + 26.500(1.1745)^{-1} + 27.340(1.1745)^{-2} + 55.760(1.1745)^{-3}$$

$$= -75.000 + 20.274,80 + 19.819,79 + 35.416,26$$

$$= 10,55$$

$$f'(1.1745) = -26.500(1.1745)^{-2} - 55.680(1.1745)^{-3} - 167.280(1.1745)^{-4}$$

$$= -17.688,20 - 33.749,66 - 87.908,91$$

$$= -139.346,57$$

$$x_3 = 1,1745 - \frac{10,55}{-139,346,57} = 1,1745$$

$x_2 = x_3$ olduğundan 1. ve 2.yılın bitiminde.

$|+r = x$ idđ.

$$r = x - 1 = 1,1745 - 1 = 0,1745 \Rightarrow r = \% 17,45$$

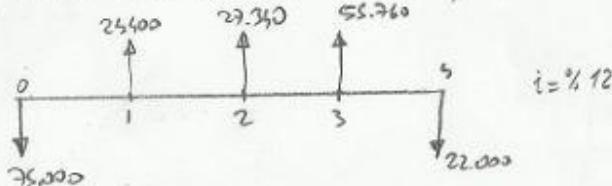
Kontrol eselimi 06/12/2012

$$f = -75.000 + 25.600(1,1745)^{-1} + 27340(1,1745)^{-2}$$

$$+ 55760(1,1745)^{-3}$$

$$f = 0 \Rightarrow 0, k.$$

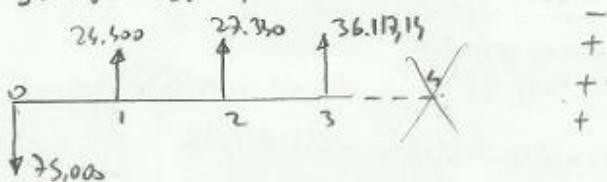
(12) Nakit akış tablosunu oluşturuyoruz.

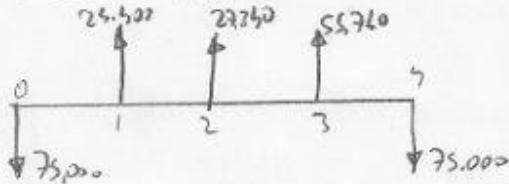
$\begin{array}{c} + \\ + \\ + \\ - \end{array} \Rightarrow \begin{array}{c} + \\ + \\ + \\ - \end{array}$ yapmamıza gerek yok. 5. yıldeki (-22,000), 3.yılı da devam et.

$$-22,000 (P/F, i, n) = -22,000 (1+0,12)^{-1} = -19,652,86 \quad 3. \text{ yıldeki kâğıtla boyanır}$$

$$55,760 - 19,652,86 = 36,117,14$$

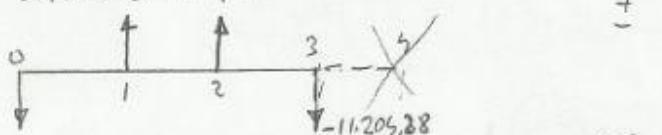

(13) 7. saatte - 5. yıldız - 22,000 ile -75,000 olası tablo nasıl oluşturuyoruz?

$$-75,000 (P/F, i, n) = -75,000 (1,12)^{-1} = -66,965,28$$

$$55,760 - 66,965,28 = -11,204,28$$

$$-11,204,28 (P/F, i, n) = -11,204,28 (1,12)^{-1} = 10,003,82$$

$$27,340 - 10,003,82 = 17,336,18$$

★ Finalde işveren orası bir seni sorulacaktır. (hızlıcaz) (hızlıcaz)

(14) 2. Vizesoru (göndör grubu)

Yıllık %13 faiz oranı ile 3 aylik vade ile bankaya 10.000 TL veriliyor.

- a) 6 aylık nominal ve efectif faiz oransı, b) yıllık efectif faiz oransı,
c) 3 yıl sonunda bankadaki menkulstat tutamı nedir?

d) $i = \frac{i_n}{m} = \frac{0.13}{12/3} = 0.0325 \Rightarrow \%3.25 = 3 \text{ aylık nominal faiz oranı}$

$m = \frac{12}{3} = ?$ 3 aylık vade, 1 yıl da kaç kez vade? $12/3 = 4 = m \text{ dura}$.
 $m = 1 \text{ yıl içindeki vade sayıısı}$

$i_n = 2 \cdot i = 2 \cdot 0.0325 = 0.065 \Rightarrow \%6.5 = 6 \text{ aylık nominal faiz oranı}$

$i_e = (1+i)^m - 1 = (1+0.0325)^4 - 1 = 0.1365 \Rightarrow \%13.65 = 1 \text{ yıllık efectif faiz oranı}$
(6 aylık)
efektif faiz oranı > nominal faiz oranı

b) $i_e(\text{yıl}) = (1+i)^m - 1 = (1+0.0325)^4 - 1 = 0.1365 \Rightarrow \%13.65 = 1 \text{ yıllık efectif faiz oranı}$

c) $F = P(F/P, \frac{i_n}{m}, n \cdot m) = 10.000 (1+0.0325)^{4 \cdot 3} = 14.678 \text{ TL}$

%3.25 3 aylık faiz 12 kez istenildiğince 10.000 TL $\rightarrow 14.678 \text{ TL}$ oluyor.

(15) Soru: 3 aylık efectif faiz oranı nedir?

$i_e = (1+i)^4 - 1 = 0.0325 \Rightarrow \%3.25 = 3 \text{ aylık efectif faiz oranı}$

3 aylık efectif = 3 aylık nominal

(16) 2. Vizesoru (gece grubu)

Yıllık %13 efectif faiz oranı ile 3 aylık vade ile bankaya 5000 TL veriliyor.

- a) 6 aylık nominal ve efectif faiz oransı, b) yıllık nominal faiz oransı,
c) 5 yıl sonunda bankadaki menkulstat tutamını bulunuz.

d) $i_e = 0.13 \Rightarrow i_e = (1+i)^4 - 1 \Rightarrow 0.13 = (1+i)^4 - 1 \Rightarrow i = 3 \text{ aylık nominal faiz oranı}$

$0.13 = (1+i)^4 - 1 \Rightarrow 1.13 = (1+i)^4 \Rightarrow 1.13^{1/4} = 1+i \Rightarrow 1.031 = 1+i \Rightarrow i = 0.031$

$\Rightarrow \%3.1$ 3 aylık nominal faiz oranı.

$i_{n(6 \text{ aylık})} = i \cdot 2 = 3.1 \times 2 = 6.2 \quad \%6.2 = 6 \text{ aylık nominal faiz oranı}$

$i_e = (1+0.031)^2 - 1 = 0.06296 \Rightarrow \%6.296 = 6 \text{ aylık efectif faiz oranı}$

b) $i_{n(\text{yıl})} = i \cdot 4 = 3.1 \times 4 = 12.4 \quad \%12.4 = \text{yıllık nominal faiz oranı}$

c) $5.000 = (1+0.031)^{5 \cdot 4} = 9.207 \text{ TL}$

$\times 3.1$ 3 aylık faiz 20 kez istenildiğince 5.000 TL $\rightarrow 9.207 \text{ TL}$ oluyor

veya $F = 5000 (F/P, \%13, 5) = 5000 (1.13)^5 = 9207 \text{ TL}$

Fazlar

20/11/2013

Reel faz oransı (i): Enflasyondan arındırılmış faktör oransıdır. Para değerinin zamanın değişimini göstermektedir.

Nominal (Bütünleşik) faz oransı (i_e): Reel faz ile enflasyon oransının birlikte ifade eden faktör oransıdır.

enflasyon dikkate alınarak hesaplanır; istekto oransı = nominal faz.
 $i_e = i + \omega$; $i_e = i + \frac{d}{1+d} - 1$ = reel faz.

istekto oransı: bir yatırımdan beklenen kira oransı

d : enflasyon oranı

i : reel faz,

i_e : nominal faz,

olmaksızın

$$(1+i_e) = (1+d)(1+i)$$

$$i_e = (1+d)(1+i)^{-1}$$

$$i = \frac{(1+i_e)}{(1+d)} - 1 = \frac{i_e - d}{1+d}$$

- (17) Eşdeğer faz oransı %12 iken, %5 enflasyon olasılığında reel faz ne kadardır?

$$i_e = \%12, d = \%5, i = ?$$

$$i = \frac{0,12 - 0,05}{1 + 0,05} = 0,06 = \%6,6$$

- (18) Bankaya 1000 TL eşdeğer faz oransı %40 ile yatırılmıştır.
a) Enflasyon olmadığından, b) %35 enflasyon olduğunda faktör getirilenin hesaplanması.

$$I = S_n - P = P(1+i_e) - P = P[(1+i_e) - 1]$$

$$a) I = 1000 [(1+0,4) - 1] = 500 \text{ TL} \quad \text{ve} \quad i = \frac{0,4 - 0}{1 + 0} = 0,4 = \%40$$

$$b) i = \frac{i_e - d}{1+d} = \frac{0,4 - 0,35}{1 + 0,35} = 0,037 = \%3,7 \quad F = P(1+i)^n = 1000(1+0,4)^5 = 1400 \text{ TL}$$

$$I = 1000 [(1+0,037) - 1] = 37 \text{ TL}$$

LCC

Ekonominik fazlıyette \rightarrow faz oransı (i)

One-time fazlıyette

\rightarrow istekto oransı (ω) $\overbrace{\text{CPW} = ?}$

LCC (Life Cycle Cost) ömrü boyunca malzeme

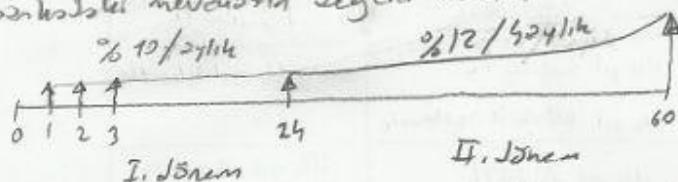

(10)

03/01/2014

(19) 2. Vize 3. soru

Bir kişi yıllık %10 fazla ostan ve aynı vadeliyle 2 yıl boyunca her sene 1000 TL bankaya yatırmıştır. 2 yıl sonra ise yıllık %12 fazla ostan ve 6 aylik vadeliyle 3 yılliğine maturasyon bankasına konsol veenmiştir. 5 yıl sonunda bankasının maturasyon değeri nedir?

$$i_1 = \frac{0.10}{12} = 0.0083 \quad n_1 = \frac{12}{1} = 12$$

$$i_2 = \frac{0.12}{3} = 0.04 \quad n_2 = \frac{12}{3} = 3$$

$$F_{60} = 1000 \left(F/A, \%0.0083, 24 \right) \cdot \left(F/P, \%0.04, 3 \right)$$

24. ay sonundaki
birleşik para

9 aylık taksit

24. ay sonundaki
birleşik para

birekeş para

$$F_{60} = 1000 \left[\frac{1.0083^{24}-1}{0.0083} \right] \left[1+0.04 \right]^3 = 1000 (26.436)(1.421) = 37.627 \text{ TL}$$

(20) 2. Vize 4. soru

Bir firmadan elde edilen 5 yıl olan bir yatırımın maliyetleri ve gelirleri aşağıdaki verilmiştir. Bu yatırımın GÖS (genel ödüle sahip) tanesiyle yılilik tazga %11 iken bulunur.

Yıl	Maliyet	Gelir	Gözdüm BD	Kumulatif	$P = F(1+i)^n$
0	800	-	-800	-800	$400(1+i)^{-1} = 360,36$
1	500	900	400	-400	$310(1+i)^{-2} = 273,49$
2	500	800	300	-100	$300(1+i)^{-3} = 292,58$
3	300	700	400	292,58	$300(1+i)^{-4} = 197,62$
4	200	800	300	197,62	$350(1+i)^{-5} = 207,71$
5	100	650	350	207,71	
				501,66	

1. ve 2. yılistrate -529,63 TL ve -196,15 TL ile (-) değerinde
gelişmisti. 3. yılın sonunda 96,33 TL ile (+) gelişmisti.

Ama tam olarak 3. yılın hangi tarihi (-) dan (+) ye gelişmisti?

3. yıldakı gelir olası 292,58 TL 12 ayda elde edildi ise bunun ismindeki 196,15 TL kasaya da elde edilmisti.

$292,58 \times 12 \times x = 8.05 = 8.05$ 3. yılın 8. ayında 0.250 kadaş yaparak maliyetler
genel kazançlamisti. $GÖS = 2 \text{ yıl } 8.05$

Statistik yorumunda NettoIRR den başlıp yapılırsa (BD miktarı 2 tane)

(11)

(21) 2. Vize S. soru

03/01/2014

Bir yatırımcının elinde 15 tane 2 alternatif makine mevcuttur. Gezegen ikinci
değeri %11 ise hangi seçenekin uygun olduğunu yıllık leżen yarınca kullanabilece
bulunuz.

I. Alternatif II. Alternatif

Ekonominik süre,	10 yıl	12 yıl
Toplam bedel	2.000.000 TL	1.500.000 TL
Süreler sıralı	İlk yıl 600.000 TL her yıl 100.000 TL artarak	5 yıldır eşit toksille
Bekleme mənzəfi	İlk yıl 20.000 TL yılbaşı artış oranı %8	İlk yıl 50.000 TL yılbaşı artış oranı %8
Yıllık gelme	220.000 TL yılbaşı artış oranı %11	310.000 TL
Hürde bedeli	200.000 TL	250.000 TL

Gözden geçirme

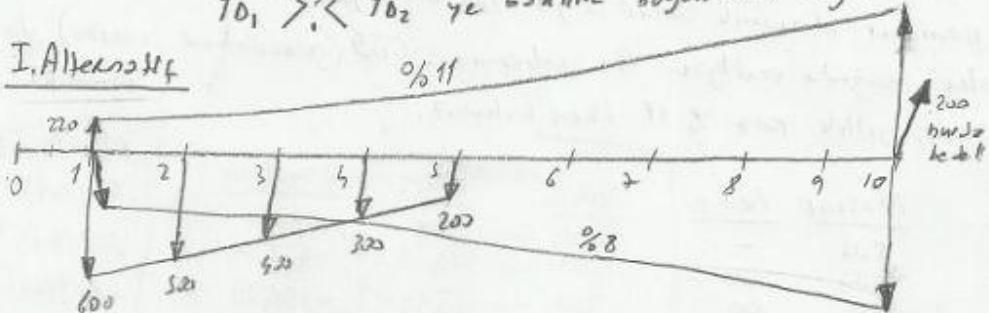
I. Alternatif için, gidişdeki BD \rightarrow gelirdeki YD
satın almanın BD \rightarrow satın almanın YD
bekleme mənzəfəsi, BD \rightarrow bənzəfəsi, YD
hürde değeri, BD \rightarrow h. değeri, YD

} YD'ler toplanır,
I. alternatifin (YD_1)
yılbaşı değişimini verir.

II. Alternatif için, aynı işlem yapılır. $\rightarrow YD_2$

$YD_1 >?< YD_2$ ye bəklinir böyük olan leżen təsdiq edilir.

I. Alternatif

$$NAW_1 = \sum \beta A_{W_1} - \sum C_{W_1} = ? \quad \text{Gidişdeki YD - Gidişdeki YD} = ?$$

Gidişdeki yıllık leżen (BG_1) = ?

geometrik sırası gidiş söz konusu

$$g = \%11, \ i = \%11, \ g = i \Rightarrow P_g = A_1 \left(\frac{n}{1+i} \right) = 220.000 \left(\frac{10}{1+0,11} \right) = 1.981.982 = BD$$

$$BD \rightarrow YD = BD \left(A/P, \%11, 10 \right) = BD \left[\frac{(1+i)^n \cdot i}{(1+i)^n - 1} \right] = BD \left[\frac{(1+0,11)^{10} \cdot 0,11}{(1+0,11)^{10} - 1} \right]$$

$$BG_1 = 336.543 \text{ TL} / \%11 \quad \cancel{\text{YD}} \quad BG_1 = A_1 \left(P/A_1, \%11, 10 \right) \left(A/P, \%11, 10 \right)$$

(+)

(12)

03/01/2019

Satın almanın YD (C_{Sat_1}) = ?

İnen sözleşen gider esnekonusu

$$P_T = P_A - P_G$$

$$C_{Sat_1} = \left[600.000 \left(P/A, \%11, 5 \right) - \frac{P_G}{100.000 \left(P/G, \%11, 5 \right)} \right] (A/P, \%11, 10)$$

$$= \left[600.000 \left(\frac{(1+0,11)^5 - 1}{0,11} \right) - \frac{1}{0,11} \left(\frac{(1+0,11)^5 - 1}{(1+0,11)^5 \cdot 0,11} - \frac{5}{(1+0,11)^5} \right) \right] \left(\frac{(1+0,11)^{10} \cdot 0,11}{(1+0,11)^{10} - 1} \right)$$

$$= [2.217.538 - 90.9091(3,7 - 2,97)](0,169)$$

$$C_{Sat_1} = 262.603 \text{ TL/yil} \quad (-)$$

Bekim maliyetlerinin YD (C_{bek_1}) = ?

geometrik sözleşen gider esnekonusu

$$g = \%8, \ i = \%11 \neq g \quad P_g = A_1 \left[\frac{1 - \left(\frac{1+i}{1-g} \right)^n}{i-g} \right] = 20.000 \left[\frac{1 - \left(\frac{1+0,08}{1+0,11} \right)^{10}}{0,11 - 0,08} \right] = 159.773 = BD$$

$$BD \rightarrow YD = ? \quad YD = BD (A/P, \%11, 10) = BD \left[\frac{(1+i)^n \cdot i}{(1+i)^n - 1} \right] = BD \left[\frac{(1+0,11)^{10} \cdot 0,11}{(1+0,11)^{10} - 1} \right]$$

$$C_{bek_1} = 27.130 \text{ TL/yil} \quad (+) \quad YD / C_{bek_1} = A_1 (P/A_1, \%8, \%11, 10) (A/P, \%11, 10)$$

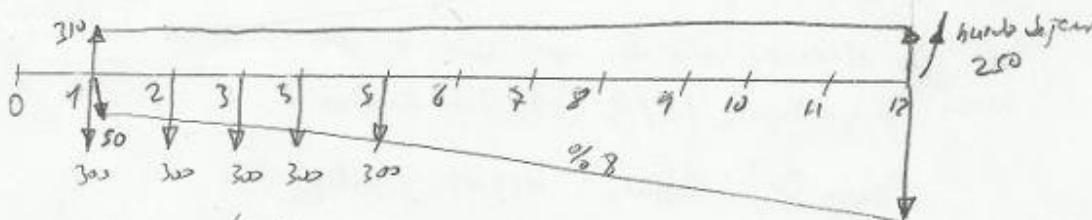
Hunka Jezgeminin YD (B_{h_1}) = ?

$$B_{h_1} = 200.000 (A/F, \%11, 10) = 200.000 \left[\frac{i}{(1+i)^n - 1} \right] = 200.000 \left[\frac{0,11}{(1+0,11)^{10} - 1} \right] = 11.960$$

$$B_{h_1} = 11.960 \text{ TL/yil} \quad (+)$$

$$NAw_1 = 336.543 - 262.603 - 27.130 + 11.960 = 58.764 \text{ TL/yil}$$

II. Alternatif

Güllererin YD (B_{G_2}) = ?

$$B_{G_2} = 310.000 \text{ TL/yil} \quad (+)$$

Satın almanın YD (C_{Sat_2}) = ?

03/01/2015

$$C_{Sat_2} = 300.000 \left(P/A, \%11, 5 \right) \left(A/P, \%11, 12 \right)$$

$$= 300.000 \left[\frac{(1+0,11)^5 - 1}{(1+0,11)^5 \cdot 0,11} \right] \left[\frac{(1+0,11)^{12} \cdot 0,11}{(1+0,11)^{12} - 1} \right] = 170.780$$

$$C_{Sat_2} = 170.780 \text{ TL/yıl } (-)$$

Birim maliyetin YD (C_{Bek_2}) = ?

geomeddeleme tarihinin gideri hesaplanır

$$g = \%8, i = \%11 \quad g \neq i$$

$$C_{Bek_2} = A_1 \left(P/A_1, \%8, \%11, 12 \right) \left(A/P, \%11, 12 \right)$$

$$= 50.000 \left[\frac{1 - (1+0,08)^{-12}}{0,11 - 0,08} \right] \left[\frac{(1+0,11)^{12} \cdot 0,11}{(1+0,11)^{12} - 1} \right]$$

$$= 50.000 \cdot (9,34) \cdot (0,156)$$

$$C_{Bek_2} = 71.918 \text{ TL/yıl } (-)$$

Hursa değerinin YD (β_{h_2}) = ?

$$\beta_{h_2} = 250.000 \left(A/F, \%11, 12 \right) = 250.000 \left[\frac{0,11}{(1+0,11)^{12} - 1} \right] = 11.006$$

$$\beta_{h_2} = 11.006 \text{ TL/yıl } (+)$$

$$NAw_2 = 310.000 - 170.780 - 71.918 + 11.006 = 78.308 \text{ TL/yıl}$$

$NAw_1 < NAw_2 \Rightarrow$ II. Alternatif uygundu.

~~2.yol~~ Since Npw_1 bulunuyor.
(yani I. alternatifin alt gider ve giderlerin bugünkü değerlerini toplamı)

sonra $NAw_1 = Npw_1 (A/P, \%11, 10)$ bulunur.

II. alternatif için de aynı şekilde Npw_2 değerini bulunur.

sonra $NAw_2 = Npw_2 (A/P, \%11, 12)$ bulunur.

$NAw_1 >? < NAw_2$ hizası yapılır.